

<p>Відокремлений структурний підрозділ «Дніпровський фаховий коледж інженерії та педагогіки Державного вищого навчального закладу «Український державний хіміко-технологічний університет»</p>	<p>СИЛАБУС навчальної дисципліни</p> <p>Економіка охорони праці та техногенної безпеки</p>
	<p>Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 015 Професійна освіта (Охорона праці) Освітньо-професійна програма: Професійна освіта (Охорона праці)</p>
	<p>Ступінь (рівень) освіти: перший (бакалаврський)</p> <p>Дні занять та консультацій: згідно з розкладом Рік навчання: 4-й Семестр: 7-й Кількість кредитів: 4.0 Мова викладання: українська</p>
	<p>Викладач: Полтавченко Тетяна Миколаївна, викладач-методист вищої категорії</p> <p>Електронна пошта tetianapoltavchenko@college.udhtu.edu.ua персональний сайт викладача: https://cutt.ly/S0JQet9</p>

Силабус складено на основі робочої програми навчальної дисципліни, обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від “ _____ ” _____ 20__ року № _____
Голова циклової комісії _____

(підпис)

“ _____ ” _____ 20__ року

Голова робочої групи (гарант) освітньо-професійної програми

_____
(підпис)

“ _____ ” _____ 20__ року

Опис дисципліни

Мета навчальної дисципліни: надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у здобувачів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Формат навчальної дисципліни – проведення лекцій, практичних занять, поточного та підсумкового контролю, консультацій.

Компетентності та програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності	К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. К 08. Здатність працювати в команді.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі. К 24. Здатність управляти комплексними діями /проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих. К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.
Програмні результати навчання	ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення. ПР 09. Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації. ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності. ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації). ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.

Структура навчальної дисципліни

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
Змістовий модуль 1 Економічні аспекти охорони праці			
1	<i>Тема 1.</i> Економічне і соціальне значення поліпшення умов та охорони праці в ринковій системі господарювання.	Економічні аспекти охорони праці. Вплив умов праці на людину. Соціальні результати впливу умов праці на працівників.	Тести, питання
2	<i>Тема 2.</i> Витрати підприємств на заходи щодо поліпшення умов та охорони праці: визначення, класифікація й ефективність.	Відшкодування потерпілим унаслідок травм і професійних захворювань. Пільги та компенсації за працю у важких і шкідливих умовах праці. Витрати на профілактику травматизму, професійних захворювань. Витрати на ліквідацію наслідків аварії та нещасних випадків на виробництві. Штрафи та інші відшкодування.	Тести, питання практичні завдання, індивідуальні завдання
3	<i>Тема 3.</i> Методика оцінки соціальної та економічної ефективності заходів щодо вдосконалення умов і охорони праці.	Мета розрахунку соціально-економічної ефективності заходів щодо вдосконалення умов і охорони праці. Показники соціальної і соціально-економічної ефективності заходів щодо вдосконалення умов і охорони праці.	Тести, питання, підготовка доповідей, практичні завдання
4	<i>Тема 4.</i> Економічне стимулювання поліпшення умов і охорони праці. Європейська модель економічного стимулювання охорони праці.	Зміст розділу IV «Стимулювання охорони праці» Закону України «Про охорону праці». Порядок пільгового оподаткування коштів, спрямованих на заходи щодо охорони праці. Економічні методи впливу на охорону праці. Досвід розвинутих країн у галузі охорони праці.	Тести, питання, підготовка індивідуального завдання, доповідей, презентацій
Змістовий модуль 2 Економічні аспекти охорони праці та техногенної безпеки			
5	<i>Тема 5.</i> Основний склад збитків від надзвичайних ситуацій та	Основні види збитків, характерних для різних типів НС. Розгляд постанови КМУ від 15 лютого 2002 р. N 175 Про затвердження Методики оцінки збитків	Ситуаційні практичні завдання, тести,

№	Тема	Зміст теми	Завдання/ Форми контролю
	методика їх розрахунку.	від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру	питання
6	<i>Тема 6.</i> Страховання в національній економіці.	Сутність економічної природи соціального страхування, його функції та принципи. Правове забезпечення, інструменти і заходи уряду щодо державного регулювання у сфері соціального страхування.	Тести, питання, підготовка доповідей, практичні завдання
7	<i>Тема 7.</i> Проблеми фінансування витрат на виконання нормативних вимог охорони праці.	Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат. Джерела фінансування витрат на виконання нормативних вимог охорони праці.	
8	<i>Тема 8</i> Економічні методи управління охороною праці.	Система стимулювання охорони праці. Методи зовнішнього та внутрішнього спрямування. Інструментами економічного впливу держави на роботодавця.	
			Залік

Рекомендовані джерела інформації

Базові

1. Основи охорони праці: Підручник. 21ге видання, доповнене та перероблене. / К. Н. Ткачук, М. О. Халімовський, В. В. Зацарний, Д. В. Зеркалов, Р. В. Сабарно, О. І. Полукаров, В. С. Коз'яков, Л. О. Мітюк. За ред. К. Н. Ткачука і М. О. Халімовського. — К.: Основа, 2006 — 448 с.

2. Чабан В. Й., Засанська С. В. Соціально-економічні основи охорони праці: Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2012. 224 с.

3. Методичні вказівки для проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Економіка охорони праці та техногенної безпеки» (для спеціальності 263 – Цивільна безпека. Охорона праці) / Харків. нац. ун-т міськ. госп- ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. Г. Г. Соболева – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018 – 16 с.

Допоміжні

4. Закон України «Про охорону праці» // Відомості Верховної Ради України, 1992, № 49, ст. 668. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12/ed20110625#Text> (дата звернення: 27.08.2022)

Політика дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та перескладання. Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.

- Політика щодо академічної доброчесності. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт).
- Політика щодо відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковим. У зв'язку з відсутністю на заняттях з поважної причини (хвороба, стажування) навчання може здійснюватися із застосуванням дистанційних технологій навчання.

Оцінювання

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється за шкалою оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала оцінювання: ЄКТС			Шкала оцінювання: національна
	Оцінка ЄКТС	Пояснення	для заліку	Оцінка за національною чотири-бальною шкалою
90 – 100	A	ВІДМІННО – здобувач освіти володіє глибокими і дієвими знаннями навчального матеріалу, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; вільно володіє науковими термінами, уміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх та застосовувати у практичній діяльності або у науково-дослідній роботі; здатний за допомогою викладача підготувати виступ для студентської наукової конференції, визначити програму своєї пізнавальної діяльності.	зараховано	відмінно
82-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ – здобувач освіти володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних умовах, може робити аргументовані висновки, практично оцінювати окремі нові факти, явища, процеси. Вирішує творчі завдання, здатен сприймати іншу позицію, як альтернативу, знає суміжні дисципліни, в навчанні користується додатковими джерелами інформації. Відповідь його		добре

Сума балів за всі види	Шкала оцінювання: ЄКТС		Шкала оцінювання: національна
		повна, логічна і обґрунтована.	
74-81	C	ДОБРЕ – здобувач освіти володіє достатньо повними знаннями, вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних умовах; розуміє основоположні теорії і факти, логічно висвітлює причинно- наслідкові зв'язки між ними; вміє аналізувати, робити висновки з технічних та економічних розрахунків, скласти прості таблиці, схеми. Вміє працювати самостійно, підготувати реферат і захищати його положення. Відповідь його повна, логічна, але з деякими неточностями.	
64-73	D	ЗАДОВІЛЬНО – здобувач освіти розуміє суть дисципліни, виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; може поверхово аналізувати події, ситуації, робити певні висновки, самостійно відтворити більшу частину матеріалу. Відповідь може бути правильна, але недостатньо осмислена.	
60-63	E	ЗАДОВІЛЬНО (ДОСТАТНЬО) – здобувач освіти має початковий рівень знань, володіє необхідними вміннями та навичками для вирішення стандартних завдань; виявляє розуміння основних положень навчального матеріалу; здатний з помилками дати визначення понять та категорій, що вивчаються; може самостійно оволодіти частиною навчального матеріалу, але висновки робить нелогічні, непослідовні.	задовільно
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО – з можливістю складання іспиту: здобувач освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; слабо орієнтується в поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; робить спробу розповісти суть заданого, але відповідає лише за	не зараховано з можливістю повторного складання незадовільно

Сума балів за всі види	Шкала оцінювання: ЄКТС		Шкала оцінювання: національна
		допомогою викладача на рівні "так" чи "ні"; однак може самостійно знайти в підручнику відповідь.	
0-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО – з обов'язковим повторним курсом: здобувач освіти не володіє необхідними знаннями, уміннями, навичками та науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури.	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Поточний контроль здійснюється під час проведення занять у вигляді опитування, тестування, семінарського та практичних занять, а також виконання комплексної контрольної роботи.

Підсумковий контроль – залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за семестр здійснюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролів. Максимальна кількість балів, які отримують здобувачі з урахуванням критеріїв оцінювання результату наступна:

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
1.	Контрольне тестування за темами $P_T = 8 \times 5 \text{ б.} = 40 \text{ балів}$		40
2.	Практичні роботи $P_{\text{пр}} = 6 \times 5 \text{ б.} = 30 \text{ балів}$		30
3.	Семінарські заняття $P_{\text{сем}} = 2 \times 5 \text{ б.} = 10 \text{ балів}$		10
4.	Індивідуальне завдання		5
5.	Комплексна контрольна робота	При оцінюванні комплексної контрольної роботи застосовуються наступні критерії: Теоретична частина 1.1. Теоретичне питання, розкрите повністю, з наведенням прикладів оцінюється в 5 балів. Якщо відповідь правильна, але питання розкрите в неповному обсязі, теоретичне питання оцінюється в 4 бали. Якщо питання не зовсім розкрите, без прикладів та необхідних обґрунтувань, теоретичне питання оцінюється в 3 бали. Неправильна відповідь оцінюється в 2 бали, відсутність відповіді оцінюється в 0 балів. 1.2. Правильна відповідь на тест оцінюється	15

Етап	Форма контролю	Процедура оцінювання знань, умінь, навичок і (або) досвіду діяльності, що характеризують етапи формування компетенції	Кількість балів
		<p>в 1 бал, неправильна в 0 балів.</p> <p>1.3. Правильно наведені визначення оцінюються в 2 бали кожне, неправильно наведені в 0 балів. Загальна сума балів за завдання – 4 бали.</p> <p>Практична частина.</p> <p>Кожна правильно вирішена та оформлена задача з поясненнями та висновком оцінюється в 5 балів.</p> <p>Наявність невеликих погрешностей при вирішенні задачі (не вказано одиниці виміру, дані не занесені в таблицю, хоча розрахунок їх наведено) зменшує оцінку за задачу на 1 бал і оцінюється в 4 бали.</p> <p>Відсутність пояснень, висновку і наявність неточностей при розрахунках та округленні величин оцінюється в 3 бали.</p> <p>Неправильно вирішена задача оцінюється в 2 бали, відсутність рішення задачі оцінюється в 0 балів.</p>	
		Разом за семестр ПК	100
Підсумкова оцінка 100 балів			